

OSLO Iteratie Cultureel Erfgoed

Thematische Werkgroep 4

Welkom!

Dinsdag 21 januari 2025

We starten om 09:05

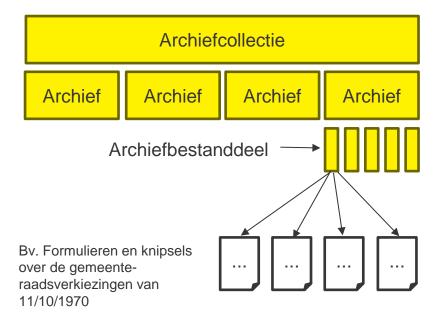
Agenda

09u05 – 09u10	Introductie	
09u10 – 10u15	Terugkoppeling naar datavoorbeelden en feedback uit TW3	
10u15 – 10u30	Pauze	
10u30 – 11u35	Datavoorbeelden (tentoonstelling, onroerend erfgoed)	
11u35 – 11u50	Q&A en volgende stappen	

Samenvatting 3de Thematische Werkgroep + aanpassingen

Datavoorbeeld archief

- Archiefcollectie --> Set
- Archief --> Set
- Archiefbestanddeel --> InformatieObject
- Over onderdelen van een Archiefbestanddeel en de fysieke kenmerken van archieven wordt meestal geen data bijgehouden en uitgewisseld

Feedback:

- Attribuut "level of description" nodig
- Wat met verwerving van InformatieObjecten?

Level of description

Set

^identificator: 543

^titel: BSP/SP/sp.a-federatie

Antwerpen **^type**: archief

^omvang: 897 omslagen

Archiefniveaus

Collectie

Archief

Deelarchief

Reeks

Deelreeks

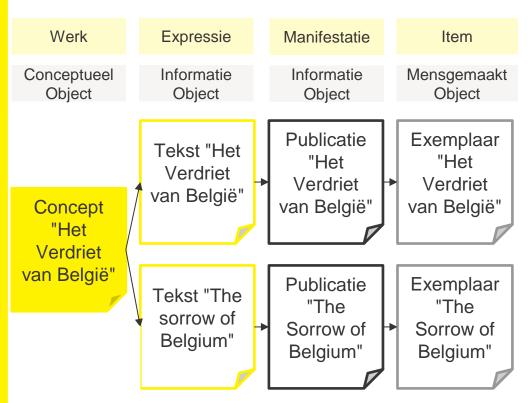
Bestanddeel

Stuk

Verwerving van een Archief

- Verwerving van Conceptuele Dingen gebeurt via overdracht van eigendomstitels of Rechten
- Klasse Recht maakt deel uit van het implementatiemodel
- Daarmee is het mogelijk om te linken naar de huidige rechtenhouders; maar niet om hier meer informatie over te beschrijven (o.a. wanneer, historiek)
- De Activiteit "overdracht Recht" bestaat niet in CIDOC-CRM en is onvoldoende genuanceerd. Om dit grondig en correct te kunnen beschrijven is nood aan een apart datamodel. Dit is out of scope voor ons implementatiemodel.
- Door te linken van een Archief tot op het fysieke niveau kan wel de nodige verwervingsinformatie beschreven worden.

Datavoorbeeld publicatie

- Classificatie volgens implementatiemodel OSLO
- Mapping naar LRMoo
- Niveau van concept (Werk), is minder relevant voor data-uitwisseling
- Relaties ertussen:
  - Tekst → concept: "gaatOver"
  - Tekst → publicatie: "omvat"
  - ⊃ Publicatie → exemplaar: "draagt"
  - Publicatie → vertaalde Publicatie: relatie via een hoger abstractieniveau

Publicatie

- **Publicatie:** Dit is een algemene term die verwijst naar elk werk dat is uitgegeven en beschikbaar is voor het publiek. Dit kan een boek, tijdschrift, artikel, rapport, enz. zijn.
- **Uitgave:** Dit verwijst naar een specifieke **versie van een publicatie**. Bv, een boek kan meerdere uitgaven hebben, waarbij elke uitgave kan verschillen in inhoud, format of andere kenmerken. Een uitgave kan ook verwijzen naar de oplage, oftewel het aantal exemplaren dat in één keer wordt gedrukt.
- **Editie:** Dit is een specifieke **versie van een uitgave** die significant is gewijzigd of bijgewerkt ten opzichte van eerdere versies. Een nieuwe editie kan bijvoorbeeld nieuwe hoofdstukken, herziene inhoud of andere belangrijke wijzigingen bevatten. In de context van kranten en tijdschriften kan een editie ook verwijzen naar een specifieke regionale of thematische versie.

Publicatie

ConceptueelObject

^titel: Het Verdriet van België

InformatieObject

^identificator: ID_VVB

^titel: Het Verdriet van België gaatOver: ConceptueelObject

^type: publicatie
^type: eersteUitgave
^type: tweedeEditie

InformatieObject

^identificator: ID_SOB

^titel: The Sorrow of Belgium gaatOver: ConceptueelObject

draagt

MensgemaaktObject

MensgemaaktObject

draagt

Edities

eersteEditie tweedeEditie derdeEditie

Uitgaves

eersteUitgave tweedeUitgave derdeUitgave

• • •

Datavoorbeeld museaal object

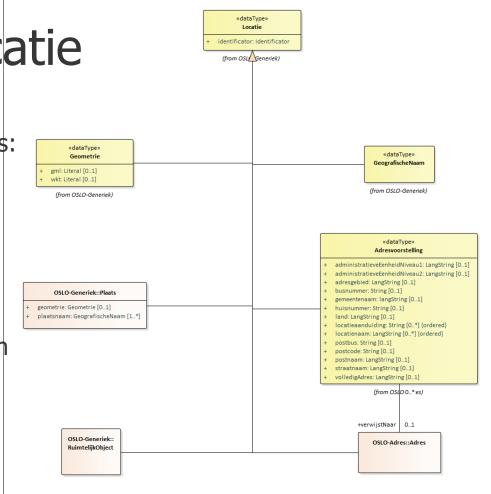
Feedback:

- Modelleren van locatie
- Associaties vs. iconografische beschrijvingen --> verduidelijking van gebruik relaties en attributen als "verwijst naar", "gaat over" en "beeldt uit"
- Wanneer gebruik je Set en wanneer een MensgemaaktObject dat "bestaat uit" verschillende Mensgemaakte Objecten? (idem voor InformatieObject dat andere InformatieObjecten "omvat")

Modelleren van locatie

Locatie kan gemodelleerd worden als:

- Geografische naam (TaalString)
- Geometrie (wkt & gml)
- Plaats (Geometrie + GeografischeNaam)
- RuimtelijkObject (afgebakend gebied dat getypeerd kan worden adhv een ID, naam, geldigheidsperiode, en type)
- Adres(voorstelling)

class OSLO-CultureelErfgoed-Iteratie-Basisregistratie

Datavoorbeeld onroerend erfgoed

- Kasteeldomein Rubenskasteel
- 6 kenmerkgroepen met gelijkaardige datering, stijl en eventuele ontwerpers
- Mensgemaakte Objecten (onderscheid met Mensgemaakt Kenmerk irrelevant)

Datavoorbeeld immaterieel erfgoed

Reuzenommegang Mechelen

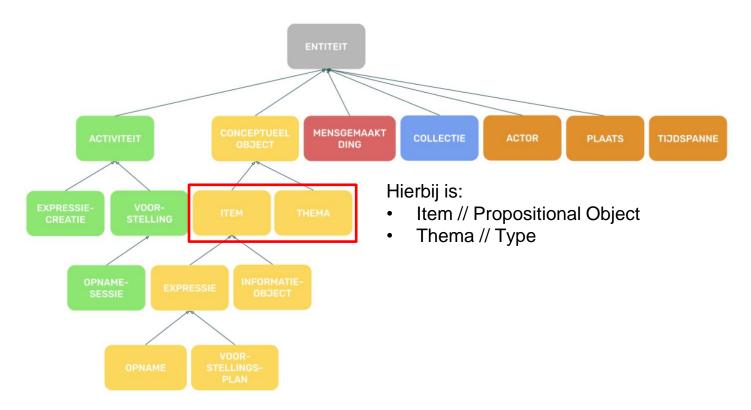
Voorstel om hier eveneens LRMoo voor te gebruiken:

- ICE praktijk: Werk
- Thema: Werk.type
- Werk heeft meerdere expressies, die een materieel gevolg kunnen hebben -->
  - O.a. "het maken van reuzen"
  - o O.a. "de reuzen"
  - O.a. "het dragen van de reuzen"

Feedback:

- Niet volledig duidelijk waarom LRMoo gebruikt wordt voor immaterieel erfgoed
- Borgingsacties komen niet aan bod

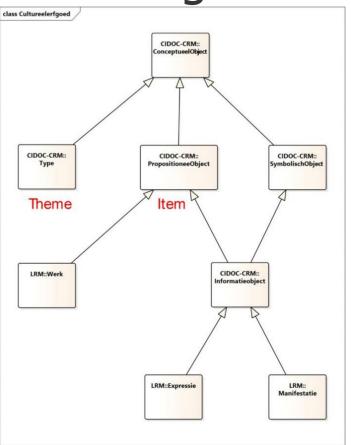
Initieel voorstel vanuit de sector

Initieel voorstel vanuit de sector

Probleem:

 ICE is een deelverzameling van alle Propositionele Objecten → niet alle InformatieObjecten en Expressies zijn Items

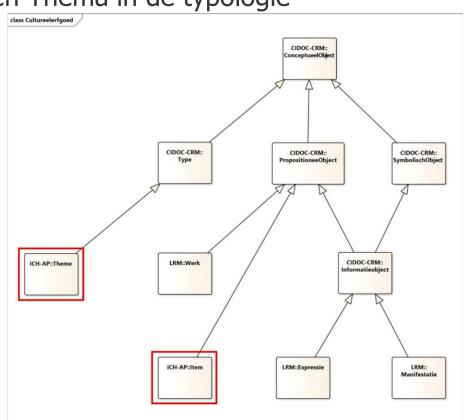

Een correctere plaats voor Item en Thema in de typologie

- Item is een subklasse van Propositioneel Object
- Thema is een subklasse van Type

Probleem:

 Een Expressie kan enkel als ICEpraktijk worden aangeduid door aan "double typing" te doen

Een correctere plaats voor Item en Thema in de typologie

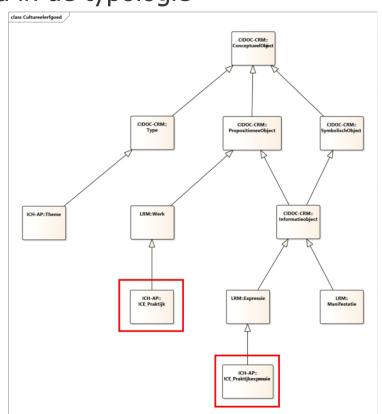
 Item (ICE_Praktijk) is een subklasse van Werk

Daardoor:

 Via de relatie Werk-Expressie is het dan duidelijk tot welke ICE praktijk de Expressies behoren

Alternatief:

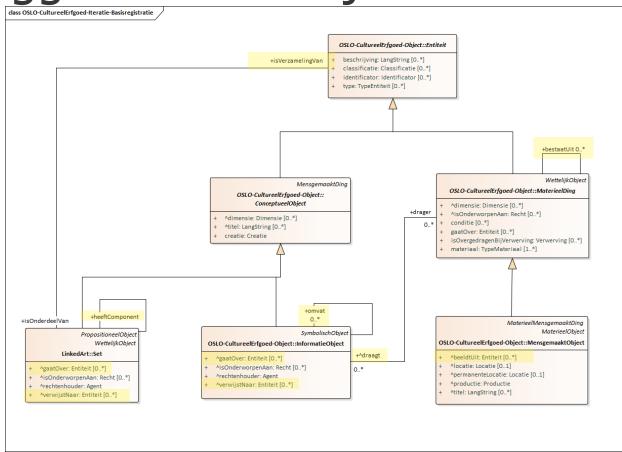
 Geen extra subklassen gebruiken, maar een Classificatie van Werk en Expressie om aan te geven dat het over ICE gaat

Links tussen cultureel erfgoed

Links leggen tussen objecten

Links leggen tussen cultureel erfgoed

Attribuut	Domein (van)	Bereik (naar)	Definitie
"verwijst naar"	InformatieObject of Set	Entiteit	doet een uitspraak over
"gaat over"	InformatieObject of Set	Entiteit	beschrijft het primaire onderwerp(en) van
"beeldt uit"	MensgemaaktObject	Entiteit	opzettelijk, door middel van zijn optische kwaliteiten of vorm, een representatie van
"heeft component"	InformatieObject of Set	InformatieObject of Set	structureel onderdeel van een Propositioneel Object, dat zelf een PropositioneelObject is
"omvat"	InformatieObject	InformatieObject	zelfstandig onderdeel van een Informatie Object
"bestaat uit"	MaterieelDing	MaterieelDing	Materieel Ding dat een onderdeel is van een ander Materieel Ding
"is verzameling van"	Set	Entiteit	Entiteiten die deel uitmaken van een groepering
"draagt"	InformatieObject	MaterieelDing	Materieel Ding dat de fysieke drager is van het Informatie Object

Links leggen tussen cultureel erfgoed

Attribuut	Domein (van)	Bereik (naar)	Voorbeeld
"verwijst naar"	InformatieObject of Set	Entiteit	In een publicatie wordt verwezen naar een Persoon, plaats of onroerend erfgoed
"gaat over"	InformatieObject of Set	Entiteit	Een publicatie of verzameling over een specifiek onderwerp
"beeldt uit"	MensgemaaktObject	Entiteit	Een schilderij beeldt een immaterieel erfgoed praktijk af Een beeldhouwwerk beeldt een Persoon uit
"heeft component"	Set (of InformatieObject)	Set (of InformatieObject)	Een archiefcollectie bestaat uit verschillende archieven
"omvat"	InformatieObject	InformatieObject	Een publicatie bestaat uit verschillende hoofdstukken
"bestaat uit"	MaterieelDing	MaterieelDing	Een drieluik Een twintig delig servies
"is verzameling van"	Set	Entiteit	Set van alle kunstwerken van een specifieke kunstenaar Set van erfgoedobjecten verzameld door een persoon
"draagt"	InformatieObject	MaterieelDing	Een fysiek exemplaar van een specifieke publicatie

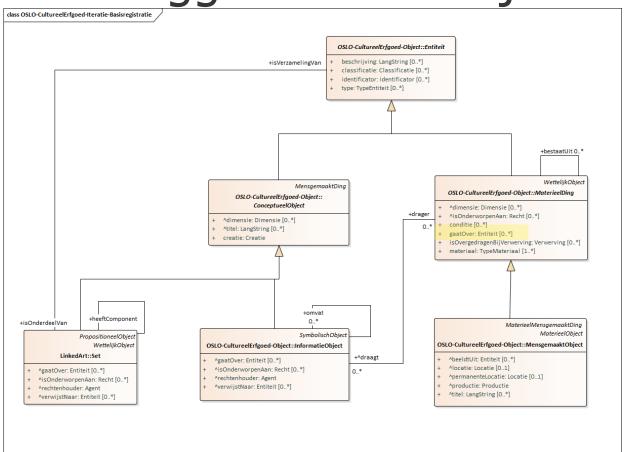
Wat lukt hiermee nog niet ...

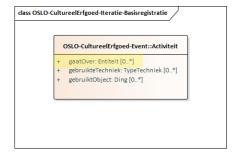
- Het onderwerp van een tentoonstelling?
- De inhoud van een schilderij, die niet volledig afgeleid kan worden uit hetgeen je ziet

Hoe lossen we dat op?

- Attribuut "gaatOver" toegevoegd aan Activiteit en MaterieelDing, zodat het o.a. mogelijk is om
  - Aan de geven dat een tentoonstelling gaat over het leven van een bepaalde Persoon
  - Aan te geven dat een schilderij of ander Materieel Ding, ergens over gaat, zonder dat dit per se zichtbaar is
- Aangezien dit attribuut in CIDOC-CRM niet bestaat voor Activiteit en MaterieelDing, werd dit gelinkt aan het "subject" uit DC terms.

Links leggen tussen objecten

Datavoorbeeld Tentoonstelling

Design with a smile

- Tentoonstelling "Design with a smile"
- Design Museum Gent
- 11/07/2008 12/10/2008
- Hoewel het surrealisme vooral bekend staat als een literaire en beeldende kunstbeweging, mag de invloed die deze 20e-eeuwse kunstbeweging op andere domeinen heeft gehad niet worden onderschat. Ook de wereld van design en hedendaags design is geen onbekende in een gezonde dosis surrealistische humor. Forms with a smile verzamelt ontwerpen en objecten van moderne surrealisten en laat zien dat niets is wat het lijkt. Harige vloerkleden, lampen in de vorm van melkflessen, USB-sticks gesneden uit houten takken of banken gemaakt van knuffels. Is het puur humor? Of is het een prikkelende uitspraak verpakt in een aanstekelijke glimlach? Net als bij het surrealisme vertelt design ons soms meer dan we denken. Gewapend met subtiele ironie betreden deze nieuwe surrealisten het slagveld in een wereld waar de zwaartekracht de boventoon voert.

Design with a smile

- Tentoonstelling --> Activiteit van het type tentoonstelling (overgeërfd attribuut)
- Enkele attributen die via Gebeurtenis overgeërfd worden van Entiteit: identificator, beschrijving, type
- Organisator --> Activiteit.uitgevoerdDoor
- Mensgemaakte Objecten die deel uitmaken van de tentoonstelling of daarbij gebruikt worden --> via Activiteit.gebruiktObject

Design with a smile

Organisatie

voorkeursnaam: Design Museum Gent

+uitgevoerdDoor

Activiteit

^type: tentoonstelling

^identificator: TE 2008-009

^beschrijving: Hoewel het

surrealisme [...] ^tijd: Periode2008 MensgemaaktObject1

+gebruiktObject

^titel: Staande kapstok met omgekeerde

kleerhangers als armen

Periode2008

van: 11/07/2008

tot: 12/10/2008

+gebruiktObject

MensgemaaktObject2

^titel: Bocca

Link met onroerend erfgoed

Optie 1: Directe link

Activiteit

^type: tentoonstelling

^identificator: TE_2008-009

^beschrijving: Hoewel het surrealisme [...]

gaatOver: ConceptueelObject

^gebruiktObject: MensgemaaktObject

^tijd: Periode2008

MensgemaaktObject

^identificator: 18199

^beschrijving: Het Museum voor Schone Kunsten [...] **^permanenteLocatie**: Adres1

^type: erfgoedobject **^type**: bouwkundig

Adres1

straatnaam: Fernand Scribedreef

huisnummer: 1 postcode: 9000 gemeente: Gent

Link met onroerend erfgoed

Optie 2: Indirecte link

Activiteit

^type: tentoonstelling

^identificator: TE_2008-009 **^beschrijving**: Hoewel het

surrealisme [...]

gaatOver: ConceptueelObject

^plaats: Adres1 **^tijd**: Periode2008

MensgemaaktObject

^identificator: 18199

*beschrijving: Het Museum voor Schone Kunsten [...]

^permanenteLocatie: Adres1

^type: erfgoedobject **^type**: bouwkundig

Adres1

straatnaam: Fernand Scribedreef

huisnummer: 1 postcode: 9000 gemeente: Gent

Link met publicatie

Publicatie over tentoonstelling "Design with a smile"

InformatieObject

^identificator: 18199

^beschrijving: Het Design Museum Gent organiseerde

voor het eerst [...]
^gaatOver: Activiteit
^type: publicatie

Activiteit

^type: tentoonstelling

^identificator: TE_2008-009 **^beschrijving**: Hoewel het

surrealisme [...]
^tijd: Periode2008

Datavoorbeeld Onroerend Erfgoed

Kasteeldomein van 26 hectare met landschappelijk park en dreef aangelegd bij Het Steen, een door Rubens in 1635-1640 bewoond buitengoed. Het kasteel met neerhof werd vanaf 1875 historiserend gerestaureerd onder leiding van architect Eugène Carpentier en in 1914 door Guillaume-Chrétien Veraart. Bepalend voor het huidige parkuitzicht was de aanleg uit 1875-1882, die een formele tuin combineerde met een aanleg in landschappelijke stijl.

https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/134157

Kenmerkgroep 1

Typologie: <u>kastelen (woningen)</u>, <u>poorten (bijgebouwen)</u>, <u>toegangsbruggen</u>

Datering: <u>17de eeuw, vierde kwart 19de</u> <u>eeuw, WO I</u>

Stijl: <u>neo-Vlaamserenaissance-stijl,</u> traditioneel

Carpentier, Eugène (Ontwerper)

<u>Veraart, Guillaume Chrétien</u> (Ontwerper)

Kenmerkgroep 2

Typologie: <u>duiventorens</u>, <u>fruitmuren</u>, <u>kapellen (gebouwonderdelen)</u>, <u>kasteelhoeven</u>, <u>omheiningsmuren</u>, <u>personeelswoningen</u>, <u>stallen</u>

Datering: 18de eeuw, vierde kwart 19de eeuw, WO I

Stijl: neotraditioneel, traditioneel

<u>Carpentier, Eugène</u> (Ontwerper)

<u>Veraart, Guillaume Chrétien</u> (Ontwerper)

Kenmerkgroep 3

Typologie: berceaus, bomengroepen, boomgaarden, hagen, hekken, hekpijlers, kasteeldomeinen, leifruit, private parken, sierhagen, siertuinen, struikenmassieven, tuinbruggen, tuinvazen, vijvers

Datering: vierde kwart 19de eeuw, WO I

Kenmerkgroep 4

Typologie: oranjeries

Datering: <u>derde kwart 19de eeuw</u>

Kenmerkgroep 5

Typologie: walgrachten

Datering: middeleeuwen

Kenmerkgroep 6

Typologie: dreven

Datering: 17de eeuw

- Het kasteeldomein in zijn geheel wordt beschouwd als MensgemaaktObject
- De kenmerkgroepen zijn Classificaties van het kasteeldomein of delen ervan

MensgemaaktObject

^beschrijving: Kasteeldomein van 26 hectare met landschappelijk park en dreef aangelegd bij Het Steen, een door Rubens in 1635-1640 bewoond

buitengoed.

^identificator: 134157

^titel: Kasteeldomein Rubenskasteel **permanenteLocatie**: GeometrieX

*dimensie: Dimensie1 *type: erfgoedobject *type: bouwkundig *type: landschappelijk

^type: element **^type**: bewaard **^type**: aanwezig

Dimensie1

Type: oppervlakte Waarde: 276 594 Eenheid: m2

GeometrieX

gml:

"<gml:MultiPolygon srsName"http://www.opengis.net/def/crs/EPSG/0/31370 srsDimension="2"><gml:co ordinates></gml:coordinates></gm l:Multipolygon>"

ObjectType

erfgoedobject aanduidingsobject

DisciplineType

bouwkundig landschappelijk archeologisch

OmvangType

element geheel

FysiekeStatus

bewaard nietBewaard

ErfgoedWaarde

aanwezig nietAanwezig

Kenmerkgroep 1

MensgemaaktObject

^beschrijving: Kasteeldomein van 26 hectare met landschappelijk park en dreef aangelegd bij Het Steen, een door Rubens in 1635-1640 bewoond buitengoed.

^identificator: 134157 **^titel**: Kasteeldomein Rubenskasteel

^dimensie: Dimensie1

Persoon1

Volledige naam: Carpentier

Eugène

Persoon2

Volledige naam: Veraart Guillaume Chrétien

+classificatie

Classificatie

^type: toekenningKenmerkgroep

^identificator: 1

toegekendType: kasteel

toegekendType: toegangsbrug

toegekendType: poort **toegekendType**: 17de eeuw

toegekendType: Vierde kwart 19de eeuw

toegekendType: WOI toegekendType: Persoon1 toegekendType: Persoon2

Erfgoedtypes

Kasteel Poort (bijgebouw) Toegangsbrug Etc.

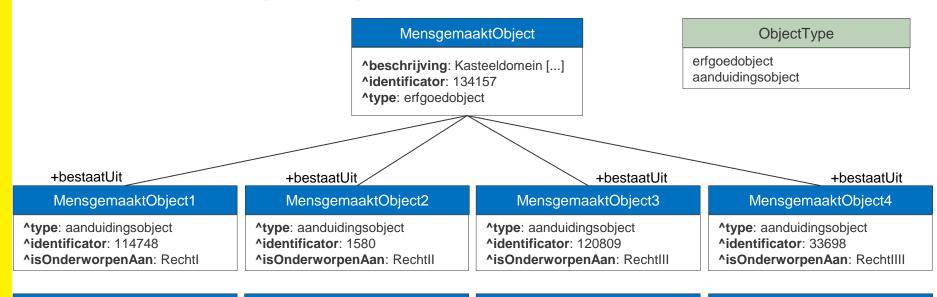
StijlenCulturen

neo-Vlaamserenaissance-stijl traditioneel

Dateringen

17de eeuw Vierde kwart 19de eeuw WOI

Aanduidingsobjecten

Rechtl

^titel: Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant

RechtII

^titel: Kasteel Het Steen: gevels en daken hoofdgebouw en bijgebouwen

RechtIII

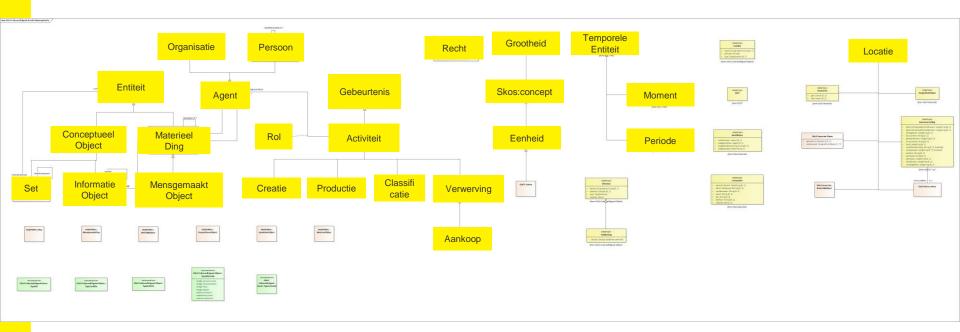
^titel: Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Vlaams-Brabant

RechtIIII

^titel: Besluit houdende vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed en vastgestelde lijst

Volledig model

<u>www.data.vlaanderen.be/doc/implementatiemodel/cultureel-erfgoed-basisregistratie/</u>

Gebruikte voorbeelden

Overzicht uitgewerkte datavoorbeelden

Domein	Concreet voorbeeld	Link json-ld op GitHub	
Museaal object	Portret van Marguerite Van Mons (link)	<u>link</u>	
Immaterieel erfgoed	Reuzenommegang Mechelen (<u>link</u>)		
Tentoonstelling	Design with a smile (<u>link</u>)		
Archiefobject	Archief van Amsab-ISG (<u>link</u>)		
Onroerend erfgoed	Het Kasteeldomein Rubenskasteel (link)		
Publicatie	Het Verdriet van België, Hugo Claus (<u>link</u>)		

Overzicht classificatie

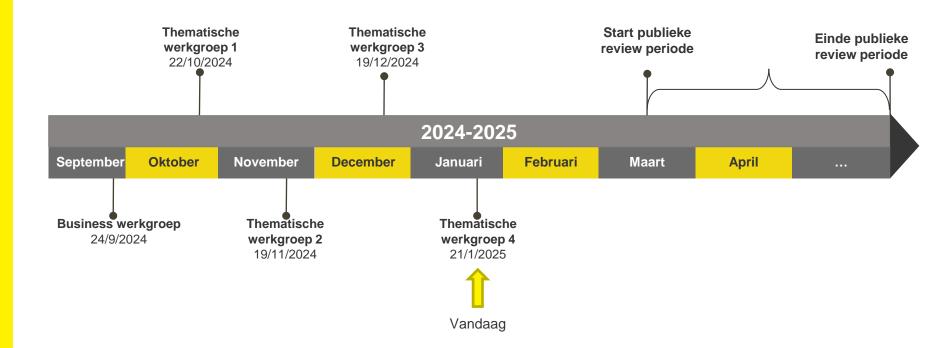
Domein	Conceptueel Object	InformatieObject	Mensgemaakt Object	Set	Gebeurtenis/ Activiteit
Museaal object			X		
Publicatie		X	X		
Archief		X	(X)	X	
Onroerend erfgoed			Х		
Immaterieel erfgoed	X	X			
Tentoonstelling					X

Q&A en Next Steps

OSLO tijdslijn

Publieke review

- Samenwerking OSLO-MeeMoo voor uitwerking van documentatie: datavoorbeelden, mappingen -->
- Meetings met de individuele subdomeinen van de cultureel erfgoedsector om documentatie op punt te stellen en werkbaar te maken

Volgende stappen

- Rondsturen van een verslag van deze werkgroep
- Verder op punt stellen en publiceren van de uitgewerkte datavoorbeelden
  - Publicatie
  - Immaterieel erfgoed
- Final touches aan het implementatiemodel
- Bijwerken van de <u>publicatie</u> van het implementatiemodel
- Feedback capteren via <u>GitHub</u> of e-mail
- Openstaande issues aanpakken

Feedback & Samenwerking OSLO

Feedback kan per e-mail worden gegeven aan de volgende personen:

- digitaal.vlaanderen@vlaanderen.be
- laurens.vercauteren@vlaanderen.be
- jitse.decock@vlaanderen.be
- louise.ysewijn@vlaanderen.be

Feedback/input kan gegeven worden via GitHub:

https://github.com/Informatievlaandere n/OSLOthema-

<u>cultureelErfgoed/tree/master-node-toolchain</u>

Via het aanmaken van **issues**

Waarom doen we...?

Moeten we niet ... toevoegen?

Kunnen we niet beter ...?

Hoe zit het met ...?

Bedankt!

